

Марія ЮЖДА

слухач магістерської програми

Тернопільський національний економічний університет

ЛОГІСТИЧНІ ВИТРАТИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Реалії сьогодення вимагають від вітчизняних підприємств акцентувати увагу не лише на сферу продажу, а й на процеси постачання, які багато в чому визначають ефективність збуту продукції. Відтак, важливим є комплексне розуміння витрат на логістично-постачальницьку діяльність, уникнення помилковості в обчисленні величини таких витрат у різних площинах постачальницької діяльності, а також чітку ідентифікацію їхнього місця у структурі повної собівартості продукції підприємства.

На думку Антоненко Н.В. стандартизований алгоритм функціонування логістичних витрат повинен містити такі дії: а) виділення витрат, що виникають у процесі реалізації кожної логістичної функції; б) ведення обліку витрат логістичних процесів з метою виявлення специфічних витрат, пов'язаних з одним процесом, але які виникають у різних підрозділах; в) формування інформації про найбільш значимі витрати; г) формування інформації про характер взаємодії найбільш значимих витрат; д) визначення змін витрат, спричинених відмовою від здійснення логістичного процесу; е) виявлення витрат усіх учасників логістичного ланцюга та з'ясування механізму їхнього утворення і взаємообумовленості [1, с. 240].

Не менш важливим є питання забезпечення ефективності та належної системи контролю логістичних витрат. З цього приводу проф. Бруханський Р.Ф. доводить, що систему контролю можна вважати ефективною лише тоді, коли вона забезпечуватиме при найменших витратах досягнення намічених цілей, тобто співвідношення затрат і економічного ефекту повинно бути безумовно позитивним [2, с. 29].

Вважаємо доцільним зауважити, що облік логістичних витрат повинен інтегруватись з їх нормуванням, плануванням і аналізом у єдину інформаційну систему, що дозволить виявляти і усувати відхилення в процесі діяльності підприємства.

Відповідно до П(С)БО 9 [3] витрати на постачання запасів (транспортно-заготівельні), що одночасно є логістичними, слід враховувати у первісній вартості придбаних матеріалів та обліковувати на аналітичних рахунках до субрахунків рахунку 20 «Виробничі запаси». До цих витрат необхідно віднести витрати відділу постачання, витрати на транспортування запасів, витрати на утримання складів, витрати на розвантаження тощо.

У науковій літературі спостерігається значна розбіжність при ідентифікації параметрів логістичних витрат. Більшість вчених вважає, що логістична діяльність підприємств охоплює послідовність процесів: замовлення – придбання – транспортування – зберігання. Однак, ряд науковців до логістичної діяльності інколи відносить й операції з транспортування готової продукції від складу до споживача чи посередника.

Вважаємо, що спектр таких операцій трактується іншим економічним терміном, а саме збутом, відповідно постачання матеріально-технічних ресурсів на склади підприємства та постачання готової продукції замовникам є кардинально різними сферами, у тому числі і з позиції логістики, тому повинні розглядатися окремо.

Список використаних джерел

1. Антоненко Н.В. Облік логістичних витрат. Актуальні проблеми економіки. № 11. 2008. С. 234-241.
2. Бруханський Р. Ф. Стратегічні пріоритети оптимізації контрольно-ревізійних процедур в АПК України / Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: у 2 частинах. Ч.1. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 10-11 жовтня 2008 року. К.: КНЕУ, 2008. С. 28-30.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затв. наказом МФУ № 246 від 20.10.1999 р. (в редакції 29.10.2019 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.